

Alexis Park, T.H.E. Show en LVCC, deel 2 (en slot)

Primeurs in Las Vegas op de Consumer Electronics Show 2005

In de HVT van maart 2004 kon u het eerste deel van het verslag lezen dat betrekking had op Alexis Park, als onderdeel van de CES, en T.H.E. Show in het nabij gelegen St.Tropez. Ik pak de draad op en vervolg met...

Crystal Cable

Crystal Cable is letterlijk en figuurlijk familie van Siltech. Het jonge Nederlandse bedrijf dat wordt gerund door Edwin van der Kley's vrouw Gabi maakt een stormachtige groei door. Door de geringe dikte is de kabel soepel en heel gemakkelijk te verwerken in audio en video installaties. Crystal Cable doet haar naam eer aan door gebruik te maken van een transparante mantel. Het is niet zomaar de zoveelste kabel in een woud van verbindingen. Nee het is een luxe zeer hoogwaardige connectie met zilveren of gouden geleiders die de verbinding naar een excellente life beleving van de muziek moet realiseren. Zoals bekend hebben goud en zilver een minimale weerstand en vervorming. Splinternieuw is de Crystal Micro Line die na januari voor de markt beschikbaar is. Vlak na de introductie werd met de 'gewone' Crystal Cable de Best Buy Of The Year 2004 binnen gehaald.

Magnum Dynalab

Volgens velen behoren de Magnum Dynalab tuners tot de beste ter wereld. Probleem is wel dat er de laatste jaren weinig aan referentie opbouw betreffende tuners is gedaan. De populariteit van de ontvanger als separaat component heeft behoorlijk ingeboet. Oorzaak hiervan zou 'm wel eens kunnen liggen in de vaak erbarmelijk slechte eigenschappen van het kabelsignaal. Niet iedereen wil en kan nu eenmaal een antenne op z'n dak

zetten. Eén van de paradepaardjes is de MD100 ware analoog FM tuner met optioneel een afstandsbediening. MD's filosofie is dat de enige manier om het beste signaal en dus ook sound binnen te krijgen alleen door een analoog signaal gerealiseerd kan worden. Om toch aan een bredere vraag te kunnen voldoen, heeft het bedrijf met de MD208 top receiver op de markt gezet. Problemen met een dakantenne kunnen worden opgelost door de zilver ribbon SR100 indoor antenne aan te schaffen.

PrimaLuna

In de reeks van aanwezige Nederlandse producten bevond zich enigszins onopvallend de PrimaLuna ProLogue One geïntegreerde versterker. Onopvallend in die zin dat je aan de naamgeving niet direct in de gaten hebt, met een Nederlands product te maken te hebben. Hoewel, er zit ook wel een fors gedeelte Aziatisch 'bloed' in. Het buizen ontwerp is gebaseerd op een Cayin versterker. Het Nederlandse Durob kocht de blauwdruk en ging aan de hand daarvan de versterker uitontwikkelen. Doelstelling was om een geloofwaardige sound in velerlei omstandigheden te creëren zonder dat er van toonregeling gebruik gemaakt hoeft te worden. Uitkomst is een hoogwaardige versterker die in relatief korte tijd kan bogen op laaiend enthousiaste kritieken. Voor € 1.050 wisselt het apparaat van eigenaar. Wie nog net iets meer wil dan de One, kan kiezen voor de Two. Essentieel verschil is dat hierin, in plaats van de EL 34 buizen de nog fraaiere klinkende KT 88 buis wordt gebruikt en de condensatoren zijn vervangen door Soling

condensatoren. Dit moois heeft een meerprijs van € 325.

Software

Zoals ieder jaar was er ook weer de nodige software te krijgen. Gelukkig blijken ook pers en handelaren nog steeds een heel gezonde belangstelling hiervoor te hebben, want aan veel stands was het een drukte van belang. In tegenstelling tot de laatste paar jaar waren er ook weer iets meer standhouders te bekennen. Opvallend was dat ook in Amerika, gezien de aangeboden titels, de belangstelling voor de SA-CD software lijkt toe te nemen. DVD-Audio daarentegen kwam er duidelijk bekaaid af. Met een dertigtal titels was het hiermee wel bekeken. Voor de vinyl liefhebber was het watertanden bij het zien van tweede hands LP's van The Beatles en Rolling Stones. Deze gingen respectievelijk voor een 'prijstje' van \$ 2.000 en \$ 1.000 over de geïmproviseerde toonbank. En geloof het of niet, die van The Beatles werd echt verkocht.

Ander locaties

T.H.E. show was in motel Saint Tropez, pal naast Alexis Park te vinden. Reden dat exposanten kiezen voor deze alternatieve locatie is vaak tweeledig. Alexis zat vol of men koos hiervoor bewust

omdat de exposant zich op de CES niet thuis voelt. Overigens waren er ook deelnemers met expositieruimte op beide locaties.

Jadis/Pierre Gabriel

De Canadese importeur Pierre Gabriel werd onlangs door Jadis ook aangesteld als distributeur voor de gehele VS. Als noviteit introduceerde hij zijn eigen speakers, de Grand Master, een imposant tweeweg systeem met zes basspeakers en één ribbon tweeter in combinatie met het Jadis JD 1 pro loopwerk. De JD 1 bestaat al twaalf jaar, maar kent een indrukwekkende innovatie. Kreeg het reeds bij de introductie het predikaat 'beste loopwerk ter wereld', toch bleek het steeds voor verbetering vatbaar te zijn. Ongeveer een jaar geleden kreeg het een gescheiden voeding. Onlangs werd ook nog het uiterlijk onderhanden genomen: een Japanse kunstenaar wist het zwarte epoxy bovendeel zodanig te veranderen dat het op een soort, niet van echt te onderscheiden, tropisch hardhout lijkt. Omdat zelfs tropisch hardhout onderhevig is aan werking, werd voor dit alternatief gekozen. De speakers werden aangestuurd door de uit vier chassis bestaande JA 200 eindversterkers, JP 80 voorversterker en JS 1 converter. Ondanks de relatief kleine kamer wist men een sound neer te zetten die met glans de concurrentie met elke high end installatie kan aangaan.

Pluto Audio

Op het Alexis Park liepen wij bijna letterlijk Eddy Driessen, eigenaar en ontwerper van de wereldvermaarde Pluto draaitafels, tegen het lijf. Wij moesten zeker in zijn Saint Tropez ruimte komen want daar stond de Pluto 12a special serie 2 met 5a arm en Pluto One element aangesloten op de Duitse Duevel Jupiter speakers aangesloten. Een combinatie die in meerdere opzichten imponeerde. Zowel klank als esthetische zijde van de combinatie lieten voor de analoog liefhebber niets te wensen over.

Mobile Fidelity

Je hebt labels en labels. Mobile Fidelity is een label naar mijn hart. Het besteedt

veel aandacht aan kwaliteit, maar zeker even zoveel aan de muziek. Teveel werden we in het verleden geconfronteerd met labels die de mooiste opnamen produceerden terwijl de muziek na enkele keren spelen al als uiterst vervelend werd ervaren. Smaken verschillen nu eenmaal, maar de Mobile mensen weten al meer dan twintig jaren beide zaken uitstekend te combineren. Mastering engineer Shawn Britton toonde terecht vol trots Mobile's primeur, Café Blue van Patricia Barber, verpakt in een prachtige limited edition box met vijf 180 grams, éénzijdig bespeelbare 45 toeren LP's. Dit uiteraard gemasterd volgens MFSL's '1/2 speed cutting process' principe. Als u van Barber's muziek houdt, kunt u verzekerd zijn van een klankkwaliteit van het allerhoogste niveau. Op HVT's lezersservice pagina's hopen we de box en de nieuwe SA-CD, Má Vlast van Smetana binnenkort aan te kunnen bieden.

Red Rock Audio

Opvallend was het dat dit jaar de draaitafel iets minder aan bod leek te komen. De laatste jaren gaf eigenlijk het tegenovergestelde te zien. Om de Red Rock Teres, met Teres arm en Transfiguration Temper element kon je absoluut niet heen. De kolossale speler, bestaande uit hout en verguld metaal, die een hoogte van zeker meer dan 50 centimeter meet, is opgebouwd uit drie delen. Noodzaak, want ander is hij niet te tillen. De prestaties zijn 'analoog' aan het gewicht.

Mørch

Hans Henrik Mørch van de gelijknamige Deense draaitafel armen had weliswaar niets nieuws te vertellen, maar de al jaren geleden ontwikkelde armen, zijn zo goed gebleken dat hij het nog steeds bij

de DP 6 en UP 4 heeft gelaten. Kenmerkend is de uitwisselbaarheid van de armbuisjes. Mørch beschikt over zes verschillende typen buis, alle van een ander gewicht. Omdat elk element zijn eigen karakteristiek en gewicht kent, is een bijna volledige optimalisatie tussen arm en element mogelijk. De DP 6 was gemonteerd op een fraaie Eurolab Premier en voorzien van een Jan Allaert element.

Sota

Een in Nederland minder bekend merk is momenteel de Sota. In de jaren tachtig was deze platenspeler veelvuldig in de Nederlands hifi zaken te vinden. Het merk onderscheidde zich van andere met een plateau waarop de LP vacuüm gezogen kon worden. De voordelen hiervan mogen duidelijk zijn. Nadat de productie stopte, verdween dit apparaat langzamerhand uit de schappen. Na een overname door het echtpaar Kirk en Donna Bodinet is de Sota sinds enkele jaren helemaal terug. De eigenaren hebben oud ontwerper David Fletcher bereid gevonden te assisteren. Inmiddels is het aantal types uitgebreid en is ook een reinigingsmachine aan de lijn toegevoegd. Belangrijk om te weten is dat de oude Sota's nog steeds kunnen worden gerepareerd. Zelfs opwaardering is een goede en reële optie.

Wadia

Opnieuw terug van geweest is Wadia met de 931 digital controller en 921 decoding computer. Samen zorgen ze voor de voorversterking, upsampling en digitaal analoog omzetting. Voorlopig maakt het bedrijf nog gebruik van het oude 270 CD

transporten en 861 en 302 CD spelers.

Martin Logan

Traditioneel was Martin Logan in het Hilton hotel te vinden. Reeds in Nederland ontvingen wij de uitnodiging om hun primeur te aanschouwen. Het was zeker niet één van de zoveelste, integendeel. We maakten kennis met de Summit, een scherm van ongeveer 1.50 meter hoog gemonteerd op een houten sokkel waarin zich in twee 10 inch woofers, gescheiden door aparte baskamers, een elektronisch scheidingsfilter en een 400 watt versterker bevinden. De Summit is een sexy uitzijende elektrostaat die is afgeleid van de fameuze Odyssee en Prodigy, maar deze speakers op een aantal punten duidelijk voorbij streeft. Door deze nieuwe ontwikkelingen is de vaak problematische overgang tussen de baskast en het elektrostaatpanel tot nul gereduceerd. Opvallend was niet alleen de transparantie en diepte in het geluidsbeeld, maar ook de opbouw in het geluidsbeeld dat je van beneden naar boven hoorde. De basedrum kwam van onderen, de snare uit het midden en triangel van boven. Dit alles zonder afbreuk te doen aan homogeniteit. Een perskit krijgen is best aardig, maar als één van de weinigen mochten wij eigen foto's maken en dat is toch veel leuker.

Tivoli Audio

Buurman Tivoli presenteerde aldaar opnieuw een onmiddellijk in het oogspringend product. Onder de naam Ultimate Travel Radio werd de SongBook, een AM/FM reisradio gepresenteerd welke zowel voor de zakenman/-vrouw als privé gemakkelijk is mee te nemen. Uitgevoerd in unieke rubber coating is het apparaat bestand tegen weersinvloeden.

Meridian

De Britse stereo en meerkanaal specialist Meridian heeft zich sinds het bestaan van het DVD forum gepositioneerd als compromisloze verdediger van het DVD medium. Nee bij Meridian geen SA-CD. De aandacht is nu volledig gericht op de ontwikkeling van de Digital Versatile Disk in zijn DualDisc en HD vorm. Niet zo gek natuurlijk als je de bedenker bent van een coderingssysteem dat een bit-voor-bit nauwkeurige codering mogelijk maakt. Dit Meridian Lossless Packing systeem wordt door iedereen gebruikt die serieus met geluid- en beeldreproductie op het medium DVD bezig is. Het productenpakket van Meridian laten een aantal nieuwe ontwikkelingen zien.

In de '800' Referentieserie DVD-speler zijn we nu aangeland bij versie 4, die digitale in- en outputprocessors (HDMI) voor beeldverwerking bevat uitgebreide videoscoring faciliteiten. De 800 is nu in twee versies leverbaar, de 800D met alleen digitale uitgangen en de 800DAX met 2+4 kanalen gevoed door zeer hoogwaardige 24bit/192kHz DA-converters. Bijzonder is het nieuwe grafische interface en configuratie systeem, Mconfig, op basis van een Windows omgeving.

Aan het andere eind van het prijspectrum heeft Meridian in de succesvolle G68-serie een nieuwe voorversterker/AV-processor, de G68J op de markt gebracht, welke bedoeld is voor die gebruiker die wat minder uitgebreide beeldfaciliteiten nodig heeft; er is bijvoorbeeld geen beeldverwerking aan boord, maar wel een fantastische ruimtecorrectie systeem op basis van een uitgebreide op DSP gebaseerde configuratie. De G68-serie is nu leverbaar in 5 versies.

De lijn van actieve luid-

sprekers van Meridian is uitgebreid met de DSP 5200, een 2,5 weg vloerstaand luidsprekersysteem met een hoogte van zo'n 90 centimeter. Het elektronische ontwerp is volledig nieuw en terug te voeren op de laatste ontwikkelingen op digitaal en analoog gebied. Het hart van de luidspreker is een 150MIPS DSP processor, welke verantwoordelijk is voor alle digitale controle processen. De drie 75 watt versterkers zijn gebaseerd op die uit het vlaggenschip de DSP 8000. De DA-converters (24 bit/192kHz) behoren tot de beste die op de markt te koop zijn. De luidspreker heeft zowel analoge als digitale ingangen. Veel technologie natuurlijk, maar de verpakking is zeer smaakvol en leverbaar in een groot aantal kleuren en uitvoeringen. (B.O.)

DualDisc

Het DVD-kamp doet een poging om meer grip te krijgen op de markt voor hoogwaardige muziekdragers. Hoewel de strijd met het hybride SA-CD medium wel nooit beslist zal worden, wil men toch met name DVD-Audio meer kansen geven. De DualDisc is een schijfje met twee kanten. De ene kant bevat de DVD informatie, een volledig hoge resolutie DVD-Audio versie in twee of meerkanaal, daarnaast nog een DVD-Video gedeelte. Dit alles dankzij de onovertroffen kwaliteiten van Meridian's MLP digitale coderingssysteem. De andere bevat dezelfde informatie op CD kwaliteitsniveau in stereo uitvoering. Voor de goede orde, de desbetreffende CD laag voldoet niet aan de officiële CD Redbook specificaties omdat de dikte van de CD-laag afwijkend is. Meridian zou Meridian niet zijn als ze voor haar eigen producten pallet al uitgebreid onderzoek zou hebben gedaan naar de afspeelbaarheid van dit nieuwe medium. Een tweetal op een CD-rom loopwerk gebaseerde CD-spelers (o.a. de 588) heeft een kleine modificatie nodig voor het vlekkeloos afspelen van de CD kant. Er is overigens nog een schijfje in omloop op basis van DVD technologie. Deze DVD-plus of OneDisc is nog wat dikker dan de DualDisc maar geeft in ieder geval geen problemen in de Meridian spelers. Meridian krijgt verder nog een pluimpje op de hoed vanwege het feit dat het DVD Forum, de organisatie van samenwerkende DVD fabrikanten, voor hun toekomstige HD-DVD hebben gekozen voor Meridian's MLP technologie. Deze technologie kan zowel voor hoogwaardige meerkanaal DVD-Audio technologie gebruikt worden als voor toepassingen gecombineerd met hoogwaardige (HD) beeld. (B.O.)

Sennheiser

Sennheiser liet op de CES een aantal nieuwe modellen hoofdtelefoons zien. Meest opvallend waren twee nieuwe modellen met noise cancelling eigenschappen, de PXC 300 en de PXC 150. Deze lichtgewicht hoofdtelefoons moeten hoge ogen gooien in de groeiende markt van hoofdtelefoons voor portable toepassingen gecombineerd met noise cancelling technieken. De veeleisende zakelijke en privé reiziger wil nu eenmaal zijn favoriete muziek zonder bijgeluiden kunnen horen. De duurste, de PXC 300 heeft een groter frequentiebereik en zachte kussentjes voor een plezierig zitcomfort en betere akoestische afsluiting van de omgeving en kan worden ingeklapt in een tasje dat nauwelijks groter is dan een cd-doosje.

Bij de normale hoofdtelefoons vallen een aantal nieuwe types op, de HD 465 en de HD 485, voorzien van nieuwe drivers. De HD 201 en de HD 215 vullen het pakket verder aan. Nieuwe draadloze oplossingen (FM) op hoofdtelefoongebied zijn de RS 130 en de RS 140. De beide hoofdtelefoons profiteren van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van dynamische elementen waardoor het frequentiespectrum en de gevoeligheid is verbeterd. De RS 140 is een gesloten systeem, de RS 130 open. (B.O.)

Koss

Oprichter Henri Koss had in 1953, toen hij zijn eerste hoofdtelefoon de SP3 op de

markt bracht ook niet kunnen bevroeden, wat voor vlucht de hoofdtelefoonmarkt zou nemen. Natuurlijk, de traditionele hoofdtelefoon voor in de huiskamer is enigszins op zijn retour, ondanks het feit dat er door diverse merken nog hele mooie privé luisterkamertjes worden gemaakt. Lichtgewicht is de groeimarkt, een hebbedingetje als een I-Pod vraagt natuurlijk om een hip maar hoogwaardig hoofdtelefoontje. Ook de gamersmarkt is booming en dat vraagt natuurlijk om hoofdtelefoons met een speciale voorzieningen voor alle vibraties.

Voor de professionele maar ook voor de consumentenmarkt zijn hoofdtelefoons met noisecancellingcircuits een must. Koss probeert zijn graantje mee te pikken en heeft weer een aantal nieuwe modellen geïntroduceerd. De gamer (maar ook zijn familie) zal heel gelukkig zijn met de HQ1 Vibration Stereophone. Deze speciale hoofdtelefoon heeft een tweeweg karakter: een element voor de speciale trillingen onder de 100Hz en een tweetal dynamische systemen voor de reproductie van stereogeluid. Voor extra 'trillingen' is een aparte volumeregelaar aanwezig inclusief een schakelaar om de trillingseffecten uit te zetten.

Zonder trillinggenerator maar met een zeer breed muzikaal spectrum vinden we in het Koss programma de SB45, op basis van twee hoogwaardige dynamische elementen. Dankzij de zachte kussens kan er

lang geluisterd worden zonder oorwarmer bij-effecten. Het Koss' Clear Voice Technology (CVT) noise cancelling system dat d.m.v. electret condenser microfoons buitensporige achtergrondgeluiden doet verdwijnen zorgt voor een betere spraakherkenning bij bijvoorbeeld stem toepassingen. De gewone hoofdtelefoon vinden we natuurlijk ook bij Koss. Nieuw is de TD85, een hoogwaardige hoofdtelefoon voor de echte muzikkliefhebber. De elementen hebben neodymium magneten. Zachte kussens en een goede isolatie maken lang en ongestoord luisteren niet tot een straf. De afwerking mag goed genoemd worden. Zowel de beugel als de kabel zijn gebouwd op intensief gebruik. (B.O.)

Mark Levinson

De mooie spullen met de bijna legendarisch naam Mark Levinson zijn na een langdurige rigoureuze reorganisatie (ze zijn nu onderdeel van de Harman Speciality Group) en, zoals dat zo eufemistisch heet, reallocatie - verhuizing naar Bedford - weer op de markt. De eerste nieuwe producten waren op deze CES te zien. Gewoon op de stand van Harman International zoals de moeder heet en gewoon in een hal van het LVCC, zoals dat al een aantal jaren gebeurd. Maar mooi was het wel wat ze lieten zien. Nog steeds no-compromise. De Mark Levinson ML320S is al weer even leverbaar, de nieuwe ML326S is sinds afgelopen herfst op de markt. Hij is qua ontwerp nog meer verwant aan de top of the line ML32 voorversterker dan de ML320s. Vooral de voedingsopzet valt op, maar de andere eigenschappen en voorzieningen zijn van het beste en het slimste dat op dit moment op analog gebied maakbaar is. Het voornamelijk, strakke zwarte uiterlijk herbergt fantastische technologie. Van een heel bijzondere symmetrische (MC-elementen) phono voorversterker, met per kanaal instelbare parameters vanuit je luisterstoel, tot qua gevoeligheid instelbare symmetrische en asymmetrische lijningangen. De laatste worden in de voorversterker geheel symmetrisch behandeld. Puristische critici die twijfels hebben over de muzikale integriteit, vanwege de mogelijke complexiteit van de schakeling, kan ik gerust stellen. De signaalweg is opvallend kort, mede door het gebruik van de modernste SMD-techniek. De volumeregelaar op basis van een discrete module paart neutraliteit aan een ongelooflijke precisie. Last but not least, de ML 326S is geheel inpasbaar in een thuis theater opzet. Wij, van HVT, kijken uit naar een uitgebreide kennismaking met deze nieuwe loot. Andere Mark Levinson producten, zoals de Nr 51 Media Player, volgen in de loop van 2005. (B.O.)

The Home Entertainment Show 2005

Soms is een alternatief geen 'in plaats van' maar een aanvulling. Dat is zeker het geval met de T.H.E. Show in Las Vegas. Gelijk met 's werelds grootste consumenten elektronica show de CES, organiseert Mike Maloney voor het zevende jaar een alternatieve show. De organisatie van CES ziet het als een concurrent, degenen die op de show hun waren tonen, zien het juist als een extra mogelijkheid.

De CES biedt zoveel fabrikanten en leveranciers onderdak dat het onmogelijk allemaal op één locatie kan plaatsvinden, zelfs niet in Las Vegas. Het immense Convention Center is thuisbasis voor voornamelijk de meer passieve uitstallingen. Hier en daar zijn er luister- en kijk-ruimtes gebouwd, maar echt rustig kijken of luisteren is er niet echt bij. Ditzelfde geldt voor het 'tentenpark' aan de overkant. Om echt goed te kunnen luisteren en kijken moet toch echt een andere locatie, het Alexis Park worden bezocht. En vlak daarnaast ligt het St. Tropez alwaar de T.H.E. Show plaatsvindt, een complex van tien gebouwen van twee verdiepingen die rondom een centrale tuin zijn gesitueerd. Aan de gangen die door de gebouwen lopen, bevinden zich aan beide zijden kamers waar exposanten hun intrek hebben genomen. Om ook heel grote systemen een plekje te kunnen geven, zijn er nog een paar demontabele ruimtes aan het complex toegevoegd. Het mag al duidelijk zijn dat om alle apparatuur tot hun recht te laten komen de paar dagen dat de T.H.E. Show geopend is lang niet genoeg zijn. Daarom hier een selectie van de meest opvallende opstellingen.

Ars Aures

De eerste kamer die direct indruk maakt is die waar de Amerikaans importeur van Ars Aures zijn intrek heeft genomen. Ars Aures is sinds kort ook in Nederland vertegenwoordigd en hun luidsprekers hebben een heel aparte elegantie. Het van oorsprong Italiaanse merk

legt niet alleen de nadruk op het uiterlijk, zoals we van Italiaanse ontwerpen gewend zijn, maar ook op de natuurlijke klank. De Sensorial reeks bestaat uit drie luidspreker versies. Naast de Mini en de Midi, de laatste een vloerstaander, is vooral de Sensorial zonder verdere aanduiding een heel interessant ontwerp. Hier aangestuurd door een Art Audio Carissa versterker van Joe Fratus met als eindbuisen een paar 845 triodes, geven de Sensorials – ondanks het relatief beperkte frequentiebereik (vanaf 50Hz) – een zeer muzikale presentatie.

BAT

Balanced Audio Technology demonstreert in een wat grotere ruimte met twee systemen. BAT is bekend om hun idee dat alle circuits die ze ontwerpen en produceren, gebalanceerd moeten zijn. Gekoppeld aan luidsprekers van Epiphany met Cardas zet het eerste, het kleinste systeem, een nogal boemerig geheel neer. Het blijkt dat de Epiphany 6-6, een luidspreker met 6 middentoners en 6 bandtweeters de beschikking heeft over een actieve ingebouwde subwoofer. Dit is voor de opstelling net te veel. Uitgeschakeld geeft het systeem een heel fors beeld weer. Het grotere systeem met de nieuwe VK51-SE voorversterker en een paar enorme Epiphany 12-12, inderdaad 12 middentoners en 12 tweeters, zet juist een veel intiemer beeld neer dat tegelijkertijd ook veel meer de luisteraar 'in' de muziek trekt.

Audiopax

Eduardo de Lima is de genius achter dit Braziliaanse merk. In zijn kamer in het St. Tropez staan de nieuwe voorversterker en aangepaste eindversterker te spelen. Eduardo is een buizenman en heeft heel revolutionaire ideeën voor zijn op KT88 gebaseerde ontwerpen. Het resultaat is een extreem stille versterker die helemaal niet klinkt zoals te verwachten van een KT88. Hier is de versterker aangesloten op de Audiopax Ref100 luidsprekers. Deze zijn net als nu steeds meer ontwerpen opgebouwd uit twee afzonderlijke kasten. Een met de middentoner en tweeter, de andere met het laag gedeelte. Prachtig afgewerkt in rood zijn de 92 dB gevoelige en met een impedantie van minimaal 6,5 ohm gespecificeerde weergevers een prettige belasting voor de eindversterker. De combinatie van luidsprekers en versterkers die uit het brein en handen van dezelfde persoon komen staan garant voor een coherent geheel. Het systeem is niet alleen snel en

dynamisch, maar ook de timing is helemaal correct. Stil zitten is niet mogelijk bij het luisteren naar een installatie als deze.

Cox Audio Systems

Een nieuwkomer op de markt is Cox Audio Systems. Lekker eigenwijs stellen ze dat ze de meest vervormingsvrije hoog rendement luidsprekers produceren. Dat moet beluisterd worden natuurlijk. Inderdaad de luidsprekers zijn dynamisch maar missen net de 'oempfactor'

waardoor je bij de les blijft, ze klinken wat dun. Wel aardig is op te merken dat om uit te leggen wat hoog rendement betekent, de exposant een watt-meter heeft aangesloten. Een aantal LEDs geeft aan wanneer er 1 watt wordt aangeboden. De grap van een 97 dB gevoelige luidspreker is natuurlijk dat die ene watt niet vaak voorkomt.

Overkill Audio

Net als veel andere exposanten heeft ook Overkill Audio een kamer in zowel het Alexis Park als in St. Tropez. In beide locaties delen ze de ruimte met Crystal Cable. Overkill maakt vrij grote luidsprekersystemen welke naast een actief wisselfilter annex Room Correction systeem van het Australische DEXQ ook een midden-hoge toonluidspreker van Manger gebruiker. Zelfbouwers kennen misschien wel de vlakke membraam driver naar het ontwerp van Josef Manger. Door gebruik te maken van een reeks magneten en twee spreekspoelen kan het vrij grote membraam geluid voortbrengen. Niet als bij een normale luidspreker gaat de hele conus heen en weer, maar er ontstaat een rimpeling in het dunne materiaal van de luidspreker. Vergelijk het met wat er gebeurt als er een steen in een plas wordt gegooid. Een probleem bij het gebruik van een dergelijke driver is wat er aan de achterkant gebeurt. Het dunne membraan mag niet door druk vanuit de behuizing worden verstoord in zijn bewegingen. Een heel effectieve demping is

dus nodig. En dat heeft de ontwerper van Overkill heel goed voor elkaar gekregen in het ei-vormige ontwerp. Dit ei is opgebouwd uit diverse lagen kunststof en geweven materiaal. Wat het is wil de man achter Overkill, Derek Wilson niet kwijt. Ook niet wat hij op de conus van de lage-tonen weergever heeft gesmeerd. Een speciale coating zorgt met de bijzondere kastbouw voor een uiterst hoge demping. De kast van het grootste Overkill systeem is net als die van de grootste Nederlandse Kharma weergever opgebouwd uit plakken. Iedere plak heeft een gat en de op-eenvolgende plakken vormen zo een holte. Het is deze holte die bepalend is voor het gedrag van de luidspreker. Bij Overkill zijn de plakken horizontaal geordend en bij Kharma verticaal trouwens. Luisteren naar het kleinere systeem met wel een Manger als midden en hoge tonen weergever maar met een bas kabinet dat meer conventioneel is opgebouwd, is een aangename ervaring. Overkill ontwerpt en bouwt ook hun eigen versterkers en cd spelers. Intern gebruiken ze Crystal Cable en extern onder meer de nieuwe Piccolo interconnect van hetzelfde Nederlandse merk. Nog dunner kan haast niet terwijl de geluidskwaliteit weer beter is dan de voorgaande kabel. De combinatie is in ieder geval heel snel en open in de weergave, niet analytisch maar fraai doorgetekend vanuit een mooie zwarte achtergrond.

De Havilland

Een kamer die iedere CES bezoekt moet worden is die waar de Havilland versterkers, ParanWire kabels en Alon luidsprekers samenkomen. Dit jaar valt op dat de luidsprekers nu Nola heten, het gevolg van allerlei juridische toestanden. Ze klinken door het andere naambordje echter niet anders. Ook dit jaar is de muziek die in deze kamer tot leven komt weer heel tastbaar. De versterkers, om Russische Ulyanov GM70 buizen gebouwd, hebben een absolute autoriteit. De controle over het laag is ongekend voor SET versterkers. Hybride versterkers als de KR 340 komen er een

beetje bij in de buurt. Een klap op een drum komt uit het niets, je knippert met je ogen en het is weer weg. Timbres van strijkers komen levensecht naar voren, vooral daar waar een bas geplukt wordt. Je ruikt bijna het hout.

Shindo/DeVore

Veel meer naar verfijnde subtiliteit neigt de Shindo/DeVore kamer. Japanse meesterstukjes van Ken Shindo gecombineerd met Amerikaanse huiskamer vriendelijke DeVore Silverback luidsprekers. Hier geen slam-bam maar de muzikale gloed van vinyl vanaf een Shindo Garrard 301. Voor intiem luisteren naar mooie muziek leent deze installatie zich als geen ander.

Von Schweikert

Een wat groter overkomend systeem is opgezet rond de nieuwe Von Schweikert VR4-SR. Dit is een verdere ontwikkeling van de JR, wat gevoeliger en voorzien van nieuw ontwikkelde drivers.

Gekoppeld aan een Oracle CD-speler en met versterking door een grote VAC kan in de flinke ruimte een groots beeld worden neergezet. Grotere systemen die hard kunnen gaan worden in de VS vaak ook zo gepresenteerd, maar hier mogen we zelf de volume knop ter hand nemen. Dat was weer genieten.

Natuurlijk zijn er nog meer kamers waar het geluid de moeite waard is. Ook zijn er kamers waar de exposant er geen idee van heeft waar hij mee bezig is. Het is dan beter die maar over te slaan dan om je te gaan ergeren. Een ander resultaat van het bezoeken van een dergelijke show is het ervaren van zoveel verschillende oplossingen voor het zelfde probleem. Dat is uitermate leerzaam en geeft heel veel inzicht in wat je zelf eigenlijk wilt. Als conclusie van de T.H.E. Show 2005 moeten we zeggen dat er een ontwikkeling gaande is anders dan velen in de industrie misschien hadden gehoopt. Het gebruik van SA-CD of DVD-A valt tegen terwijl er veel vinyl en CD's op de spelers liggen. Het CD-formaat is nog lang niet uitontwikkeld net als de nog steeds maar doorgaande innovaties voor vinyl.